

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 231.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, OCTOBER 2nd, 1930.

LETO XXXII. — VOL. XXXII.

Mlada ženska, dober sodnik, hud mož, klofute, brce in zle posledice

Mlada ženska je prispela večeraj popoldne v urad sodnika na mestni sodnji, baš ko je slednji hotel na kosilo. Debele solze so kapale ženski navzdol po umetno našminkanih licih. "Kaj se je zgodilo?" vpraša sodnik. "Oh, moj mož je prava zverina!" odvrne ženska. "Zjutraj mi je prisilil dve zausnici, vsako na eno stran obraza, potem me je pa iz hiše vrgel. Aduša morate zapreti, zapreti ga morate!" je zatrjevala ženska. In komaj je skončala svojo pritožbo, pa se je brez dvoma pustila svoj "vtis" za prihodnje štiri tedne. In tu je vzrok mojega početja! Že več tednov sem opazoval, da se shaja z nekim mladim moškim, s katerim zahaja večkrat v gledališče. Prosil sem jo, da opusti te neumnosti, kar mi je tudi svečano obljubila. Danes zjutraj sem ji povedal, da me pozno zvečer ne bo domu, toda proti pričakovanju sem se vrnil ob 11. dopoldne, pa sem dobil svojo Evico v naročju ljubljence, ko sta se poljubovala, da je bila sramota za gledati. Tedaj me je minila potrpežljivost. Pripeljal sem ji dve klofuti, potem pa vrgel pri vratih ven, do čim je njen ljubimec pobegnil pri oknu ven." Sodnik je izjavil na to, da nihče nima pravice vzeti postavbo v svoje roke, pa je povedal možu, da če se še kaj takega zgodi, naj pride k njemu, da mu da takoj razporko. In mlada zakonska sta odšla iz sodne dvorane kot da se ne bi ničesar zgodilo.

Šola nocoj!

Nocoj zvečer, 2. oktobra, se po dolgem času zopet odpre pouk o ameriškem državljanstvu. Kot zadnjih 18 let bo tudi letos urednik "Ameriške Domovine" vodil največjo državljansko šolo v mestu. Vpisovanje se vrši samo v šoli. Vse podrobnosti in vse drugo vam bo učitelj natančno raztolmačil. Kar je potrebno je to, da pridete nocoj, da ne odlašate, kajti s tem zamudite mnogo in škodujete tudi onim, ki prvi pridejo, ker se morajo ene in iste zadeve večkrat tolmачiti. Šola se bo zaenkrat vršila vsak četrtek v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. ob 7. uri zvečer. Ako bo nad 100 učencev, se šola razdeli v dva razreda.

Trgovsko društvo

Trgovsko društvo, The St. Clair Merchants Improvement Association, je imelo volitev uradnikov v torek, in izvoljeni so bili sledeči: Jos. Mohar, predsednik, Frank Grdina, podpredsednik; John Hočvar, blagajnik; J. J. Grdina, blagajnik. Obenem se je sklenilo, da se v bodoče vršijo seje v S. N. Domu in sicer vsako tretjo sredo v mesecu.

Lepa prilika

Pri domači tvrdki Benno B. Leustig, 624 St. Clair Ave. imate te dni lepo priliko nakupiti si klobuke, nogavice in drugo enako blago po jako nizkih cenah.

Danes je prvi dan registracije. Glejte, da ne boste med zadnjimi.

Mesto Detroit preskrbi 25,000 brezposelnim vsaj začasno delo

Detroit, 1. okt. Novi župan mesta Detroit, Frank Murphy, je večeraj poklical v svoj urad 20 voditeljev velikih industrijskih podjetij, s katerimi se je pogajal, kako dobiti delo za najmanj 25,000 brezposelnih delavcev v Detroitu. V mestu samem je pa po površni cenitvi do 75,000 brezposelnih. Med drugimi so bili na konferenci navzoči Edsel Ford, Walter P. Chrysler, Lawrence Fisher, predsednik Cadillac Motor Car Co. in mnogo drugih industrijskih magnatov. Dočim se je konferenca vršila za zaprtimi vrati, pa se je zvedelo toliko, da se je sklenilo uvesti takozvano "polovično delo." To pomeni, da oni delavci, ki delajo ves teden, bodo delali tri dni v tednu, oni pa, ki so brez dela, dobijo zaposlenost nadalje tri dni v tednu. Na ta način pride 25,000 delavcev takoj do delnega zaslužka. Ali pa bodo v nekaterih slučajih ukrenili na ta način, da bo en oddelek delavcev delal en teden, drug oddelek pa zopet drugi teden. Delo pa bodo dobili po vrsti sledeči: 1. Oženjeni moški, ki imajo družino in ki so več kot eno leto v Detroitu. 2. Vdovci z družinami, ki so več kot leto dni v Detroitu. 3. Samski, ki so v pomanjkanju, in ki žive že eno leto v mestu. Poleg tega je mesto sklenilo, da predloži volivcem pri novembrijskih volitvah predlog, da glasujejo za izdajo bondov v svoti \$18,000,000, da se začne z raznimi javnimi deli.

Napad na pošteno slovensko podjetje

V torek večer kmalu po 11. uri je nekdo zagnal smrdljivo bombo v nanovo dodelane prostore Mr. Jos. Zele-ta na 6502 St. Clair Ave. Mr. Jos. Zele je poznani slovenski pogrebnik. Bomba je bila zagnana skozi okno v nove prostore na Addison Rd. Škode ni druge, kot da je okno razbito. Mr. Zele ne more nikogar sumiti, kdo bi povzročil to neumnost, kajti vse delo na novem poslopiju je bilo izvršeno od unijskih delavcev.

Mlada žena, ki trdi, da je bila kupljena

Chicago, 1. oktobra. Tu je vložila tožbo za razporko 18 let stara žena, ki trdi, da jo je odkupil iz neke sirotišnice pred tremi leti neki 70 let stari moški, katerega je poročila, potem ko je njeni materi plačal \$2,000.00. Mlada ženska je trdila, da sploh ne ve, da je bila kupljena. Dobil je razporko.

Cene gasolinu so se ponovno znižale

Chicago, 1. okt. Standard Oil Co. je ponovno znižala cene gasolinu in sicer za dva centa pri galoni. Predsednik družbe izjavlja, da je gasolina na razpolago več kot se ga potrebuje in da vladajo v petrolejni industriji nezdružljive razmere.

Helena, romunska kraljica, gre v pregnanstvo

Dunaj, 1. okt. Bivša romunska kraljica Helena, žena sedanjega kralja Karla, je s solzami v očeh se večeraj odločila, da zapusti Romunsko in gre v pregnanstvo. Naselila se bo v Nemčiji. Prepustila je tudi sina Mihaela, bivšega mladoletnega kralja, svojemu soprogu v varstvo. * Danes praznuje nemški predsednik Hindenburg 83. letnico svojega rojstva.

Izjava odličnega bankirja glede depresije in boljše bodočnosti

Arthur Reynolds, ki je načelnik odbora direktorjev Continental Illinois Bank & Trust Co., ki je četrta največja banka v Ameriki, in ki je znan po svojem pogumnem izražanju v javnosti, je podal večeraj jako važno izjavo glede današnje gospodarske depresije v Zed. državah. Rekel je, da je ni take sile, na svetu, ki bi zaustavile napredek Zed. držav. Nadalje je rekel: Brez dvoma je, da smo prišli do dna današnje depresije. Toda kljub temu ne more noben mислеc trgovec se izjaviti, kdaj bo položaj zopet normalen. Toda pozitivno pa vem, da ne gremo več navzdol, da smo dosegli dno, in da gremo polagoma zopet navzgor. Nihče ne more dočeti gotovega dneva za prihod prosperitete. Pri naši banki v Chicagu imamo 40,000 trgovskih vlog. In nam mora biti znano, kako se narod v splošnem počuti. Teh 40,000 vlog je raztresenih po vsej Ameriki. Mi vemo po tesnih vezeh s trgovci, da business ni v resni nevarnosti. Ena stvar je, katere bi se Amerikanci morali zavedati, je dejstvo, da trgovine ne propadajo. V panikah, ki smo jih imeli leta 1893 in leta 1907, so prihajali trgovci k bankirjem za posojilo, da preprodijo šerifa od njih vrat. Toda to se danes ne godi. Najbolj je potrebno, da se stabilizira cena produktom in predmetom v prodaji. Ko se bo to izvršilo, bo vsakdo vedel pri čem je in industrija ter business se bosta vrnila v normalnost.

21,000 oseb ubitih radi kač v Indiji

Delhi, Indija, 30. sept.—Nad 21,000 oseb je v Indiji tekom leta bilo ubitih radi kačjega pika. Divje zveri kot tigri, volkovi, medvedi, hijene in krokodili so povzročili smrt nadaljnjih 2,000 oseb.

Čistilec in brivec

John Lakos je čistilec klobukov na 3585 Central Ave. in njegov sosed je brivec Cook. Lakos ima poleg klobukov tudi psa, ki rad laja. Pa je mrcina zalajala v brivca-soseda, in brivec je vzel svojo poklicno britve in debelo oklal z njo psa čistilca klobukov. Lakos se je pritožil, in sodnik Moylan je obsodil bojevitega brivca na \$10 kazni in 30 dni zapora. Pasja stvar to!

"Press" je tožena

Nasha koleginja "The Cleveland Press" je tožena od bivšega republikanskega councilmana, Wm. Potterja, na \$50,000 odškodnine. Potter pravi, da je "Press" v neki obravnavi, naperjeni proti njemu, napačno poročala.

Listnica uredništva

M. G. Ako ste bolni v dnevih, ko se vrši registracija, to je, 2. 10. in 11. oktobra, in se torej ne morete registrirati, imate še en dan, ko se lahko registrirate, in to je, dne 3. novembra, dan pred volitvami, v uradu volivnega odbora v City Hall.

Politični shod

V ponedeljek, 3. novembra, se vrši velik politični shod demokratske stranke ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani. Zapomnite si ta dan in pridite!

Danes je prvi dan registracije. Glejte, da ne boste med zadnjimi.

Nemčija obljubljuje draštične odredbe in upe-ljavo diktature

Berlin, 1. oktobra. Nemčija stoji na pragu uvedbe diktatorstva glasom izjave nemškega kanclerja Brueninga, ki je izjavil, da Nemčija potrebuje nemudoma reformo v davkih, in če se ta ne upelje, vlada nemške republike ne more naprej. Nemški parlament, katerega člani so bili izvoljeni pred par tedni, se bo moral na pritisk vlade odločiti za sledeče: Ali hitro odobri davčne reforme, kakor jih vlada predlaga, ali pa bo razpuščen, in v tem slučaju bo upeljana diktatura. To izjavo je podal nemški kancler, ki je vodja nemške vlade, v popolnem sporazumu s predsednikom republike Hindenburgom. Medtem pa grozi Adolf Hitler, vodja nemških narodnih socialistov (fašistov), da vsak poskus od strani vlade se vmešavati v posle nemškega parlamenta, bo našel odpor s tem, da bo obtožen predsednik ali pa se izvrši prevrat v republiki. Nemške finance so v skrajno slabem položaju. Nemški kancler želi, da se znižajo plače vseh državnih uslužbencev, da se s tem pomaga urediti državni proračun. Predsednik Hindenburg je bil sam takoj zadovoljen, da se zniža njegova plača za 20 procentov, in ravno tako vsi ministri. Vsi državni uslužbenci bodo morali sprejeti 6 procentno znižanje plač in s pomočjo drugih ekonomskih odreditev, bo državni proračun znižan za 1,000,000,000 mark, kar se bo dosti poznalo, da se lahko znižajo tudi davki, radi katerih nemški narod precej trpi. Ob istem času pa namerava vlada zgraditi po republiki 215,000 hiš in stanovanj, da s tem poživijo stavbinsko aktivnost in preskrbi stotisočim delo. Ako pa nemški parlament ne bo tega odobril, tedaj bo Hindenburg odredil, da se upelje diktatura na podlagi ustave nemške republike.

30 deklet aretiranih v štrajkarskem boju

New York, 30. septembra. — Policija je danes aretirala 27 deklet in tri moške, ko so se spopadli z neunijskimi šiviljami, ki so hoteli iti na delo. Mnogo deklet je bilo ranjenih.

Bankirji proti prohibiciji?

Na zasedanju zveze ameriških bankirjev je bila večeraj vložena resolucija glasom katere se zveza bankirjev izjavlja, da je proti prohibiciji in za odpravo 18. amendmента. O resoluciji se bo pozneje glasovalo.

Huda sodnica

Mrs. Mary Grossman, mestna sodnica, je kaznovala Tony Leonarda iz Mayfield Rd. v globo \$750.00, ker je imel v hiši kotliček. To je ena največjih kazni za enak "zločin" tekom zadnjih mesecev.

Baseball

Včeraj se je vršila prva baseball igra za prvenstvo v Ameriki. Igrali so igralci mesta Philadelphia od Ameriške lige namr igralcem mesta St. Louis od Narodne lige. Zmagali so oni iz Philadelphije v razmerju 5:2.

Židovski praznik

Sinoči se je začel, in danes se nadaljuje veliki židovski praznik "Yom Kippur," ali dan pokore.

Danes je prvi dan registracije. Glejte, da ne boste med zadnjimi.

Mučenik za zdravniško znanstvo je moral zgubiti svojo roko

Baltimore, 1. oktobra. Dr. Christian Deetjen, eden najbolj poznanih zdravnikov v Ameriki, ki je prvi izvedenec glede zdravljenja z X-zarkii, je postal sam žrtev svojega poklica, ko je zdravil druge. Dr. Deetjen je moral biti že večkrat operiran, ko je pri preiskavi delovanja X-zarkov se mu pripetila ta ali ona nesreča, ko je bil izpostavljen delovanju X-zarkov. Pa vedno se je zopet vračal k svojemu znanstvenemu delu, ker je bil prepričan, da je rešitev drugih bolj važno kot pa njegovo lastno življenje. Dr. Deetjen je zdravnik in profesor na sloviti John Hopkins zdravniški šoli v tem mestu. Dvanajstkrat je bil dr. Deetjen že pod nožem v operacijskem prostoru. In danes mu bodo odrezali levo roko, da mu rešijo življenje. Bil je eksponiran na levi roki od X-zarkov, ko je delal nove eksperimente z X-zarkii. Zdravnik je star 66 let, in je vse svoje življenje posvetil zdravniški znanosti in nje napredku.

Hrvat obstreljen od policije v Pennsylvaniji

Ambridge, Pa., 30. septembra. — Mike Kajganich, 55 let star, je bil danes nevarno obstreljen od policije in se nahaja v bolnici v Seivickley. Policija pravi, da je Kajganich ponorel od pijače in je začel razbijati v hiši.

Brez "forsusa"

Na mestni policijski sodnji so imeli uslužbenci navado, da so v uradu menjali čke in kadar so bili prekratki z denarjem, so prosili za "forsus," katerega so tudi dobili. Na pritožbo državnih pregledovalcev knjig je sedaj vse to odpravljeno.



Slika predstavlja 27 letno Mrs. Ethel Hall, ki je bila kaznovana v sto dolarjev globo in poslana za 30 dni v zapor, ker je prodala na svojem domu par kozarcev žganja prijateljem. Mrs. Hall ima 8 mesecev starega otroka, katerega še doji, in sodnik je odločil, da ji ni treba kazni toliko časa nastopiti, dokler bo dojila.

Msgr. Smith se ne more poganjati z American Plan Association

Že par mesecev traja v Clevelandu štrajk natarkejev in kuharjev in drugih hotelskih uslužbencev v Clevelandu. Največji hoteli so odpustili unijske uslužbenke od dela in jih nadomestili z neunijskimi. Tekom časa je prišlo do velikih spopadov in sodnih obravnav glede štrajka. Kakih 700 delavcev je prizadetih. Mestna zbornica, ki je uvidela, da preti nevarnost za zmanjšanje tujkega prometa v Clevelandu, je naročila mestnemu ravnatelju, da imenuje odbor odličnih mož v Clevelandu, katerih naloga bi bila, da poravnajo ta spor. Manager Morgan je imenoval monsignorja Smitha, kanclerja katoliške škofije v Clevelandu, Carl D. Friebohla, zveznega referenta v bankrotnih zadevah in R. J. Schmuncka, predsednika clevelandске avtomobilske zveze v odboru, da poravnajo štrajk. Včeraj je pa monsignor Smith signaliral kot predsednik odbora in izjavil, da je vzrok resignaciji to, ker oba druga člana odbora nista hotela podpisati izjave, da so lastniki hotelov krivi absolutno, da ne more priti do poravnave med unijo in med lastniki hotelov. Rt. Rev. Smith je izjavil, da lastniki hotelov nikakor niso poštenji v svojem prizadevanju za poravnavo štrajka. Izgovarjajo se, da imajo pogodbe z neunijskimi delavci, kar pa ni resnica, kajti pogodba je samo utmerna, in od dneva do dneva podlaga iz službe uslužbenke, četudi imajo z njimi pogodbo. V takih razmerah ne more priti do nobene poravnave, zato Smith raje resignira. Ostala dva člana odbora sta izjavila, da bosta delovala še naprej.

Protestanti so pripravljani za volitve

Washington, 1. okt. Enindvajset najbolj prominentnih protestantovskih voditeljev v Ameriki je podpisalo spomenico, v kateri opozarjajo vse protestantovske pastore v Ameriki, da določijo nedeljo 2. novembra, dva dneva pred volitvami, kot poseben dan, da se predloži protestantom nevarnost, ki preti od delovanja mokrih, da se prekliche 18. amendmента ameriške ustave. Triumf mokrih postaja zadnje čase vedno večji, in suhaške organizacije morajo napeti svoje zadnje sile, da se reši prohibicija.

Kdo bo načelnik?

Common Pleas sodnik Baer je večeraj odredil, da edini policist, ki je opravičen, da dela skušnjo za policijskega načelnika, je prometni komisar Donahue. Mesto pa želi imenovati v ta urad prvega inšpektorja Matowitza, ki že sedaj načeljuje policiji v mestu. Tozadevno se bodo vršile nadaljnje tožbe na sodnji.

Grozdje v Newburgu

Joseph Košak, 3559 E. 81st St., sporoča, da je tudi letos pripravljen postrežiti vsem svojim starim pa tudi novim odjemalcem z najboljšim grozdom in močdom.

Soproga Hooverja

Mrs. Herbert Hoover, soproga predsednika Hooverja, je sinoči dospela v Cleveland. Danes pride sem njen soprog.

Danes je prvi dan registracije. Glejte, da ne boste med zadnjimi.

Maskirana druhal je obesila obtoženega zamorca na brzojavni drog

Cartersville, Georgia, 1. oktobra. — John Willie Clark, ki je priznal, da je ubil policijskega načelnika Joe Ben Jenkins-a, je bil danes linčan od druhal, ki je napadla Bartow county zapore. Približno sto mož, ki so bili vsi maskirani, je napadlo zapore, prišli so Clarka, peljali ga k bližnjemu brzojavnemu drogu, kjer so ga enostavno obesili. Šerif Gaddis se je pozneje izjavil: "Druhal je dospela nad moj urad kakor ciklon. Prišli so v ječo, predno sem se mogel zbuditi, pobili so ječarja na tla, odpeljali zamorca in pobegnili z njim." Zamorca so imeli prej v ječi v Atlanti, kjer je bil varen, toda večeraj so ga prepeljali v Cartersville, kjer bi se imela vršiti sodna obravnava, toda njegovi odvetniki so predlagali na sodnji v tem mestu, da se ga sodi kje drugje, in ker sodnija ni mogla o tem takoj ukreniti, so zamorca preko noči obdržali v lokalnih zaporih, in to je ljudem dalo priliko, da so se polastili zamorca. Slednji je dne 5. septembra silno razgrajal po mestu, in ko ga je hotel policijski načelnik aretirati, je zamorec policistu vzel revolver in ustrelil načelnika z njegovim lastnim orožjem. Zamorca so prijeli teden dni pozneje.

Detroit je prava Sahara brez kaplje pijače

Detroit, 1. oktobra. Policijski načelnik Wilcox v Detroitu se je izjavil: Detroit je zaprto mesto za vse raketirje, gangsterje in butlegerje. Danes ne dobite v Detroitu nobene pijače več. Raketirje smo pregnali iz mesta. And how!

Lisjak Maschke

Včeraj je Maurice Maschke, stari politični lisjak republikancev v Clevelandu, nastopil skupno s senatorjem McCullochem. Dočim je lisjak Maschke pred nekaj dnevi izjavil, da morajo republikanci v Cuyahoga okraju voliti mokro, pa je večeraj prišel na dan z izjavo, da prohibicija sploh ne tvori nobenega vprašanja v tej kampanji, ampak — prosperiteta! Volite za republikance, pa boste imeli polne sklede jesti, je kričal Maschke! In republikanci so že deset let na krmilu vlade, pa so sklede še vedno prazne, pa tudi delavski žepi.

Deset ur dela

Mestni manager je dovolil, da delajo delavci pri mestnem stadionu od sedaj naprej 10 ur na dan, da bodo fundamentalna dela gotova do 1. decembra.

Sodniški kandidati

Odvetniška zbornica v Clevelandu je sklenila, da sodniški kandidati v letošnjem letu ne smejo govoriti pri nobenem političnem zborovanju.

Stiskanje grozdja

Zelo moderno stiskalnico grozdja ima Mr. John Mandel 15322 Waterloo Rd. Pravzaprav ima dve stiskalnici, tako da lahko brzo vsem postreže. Berite njegov oglas.

Vreme

Telefon je čudna zver. Oglaš se takrat ne, kadar se ga najbolj nujno potrebuje.

Danes je prvi dan registracije. Glejte, da ne boste med zadnjimi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 231. Thu. Oct. 2nd, 1930.

Zelo važna zadeva.

Danes je prvi registracijski dan za vse volivce v državi Ohio. In letos se bodo registrirali po novi postavi, katero je pripravila lanske leto državna postavodaja. Doslej je bila navada, da so se v večjih mestih morali državljani vsako leto registrirati, v manjših mestih pa samo na štiri leta, oziroma ob predsedniških volitvah.

Registracija je bila vedno sitnost za državljane. Registrirati se vsako leto, je bila za nekatere prava muka. Državna postavodaja je odpravila to s tem, da je odredila, da se vsi državljani v državi Ohio odslej naprej enkrat za vselej registrirajo. In ta postava pride danes po vsej državi Ohio prvič v poštev.

Ako se boste danes registrirali, se vam ne bo treba do smrti več registrirati, pa boste kljub temu lahko volili pri vsakih volitvah. Samo v slučaju, da se preselite, se boste morali naznaniti v vašem volivnem okraju, da vas zapišejo v imenik volivcev. Volivni odbor si bo s to novo določbo prihranil milijone dolarjev.

Doslej smo imeli vsako leto štiri registracijske dneve. V vsakem volivnem okraju ali koči so navadno štiri uradniki, ki so dobili na dan registracije od države \$5.00. Teh volivnih okrajev je bilo v državi Ohio okoli 9,000. In ker so v vsaki volivni koči štiri volivni uradniki, jih je skupaj 36,000 v državi Ohio, katerih vsak je dobil po \$5.00 na dan, ali vsi skupaj \$180,000 na en registracijski dan. Ker smo imeli štiri registracijske dneve, je samo registracija v državi Ohio veljala letno \$720,000.

Letos bomo imeli samo tri registracijske dneve, kar bo že zmanjšalo stroške za \$180,000, za prihodnje leto in potem naprej pa bomo imeli en sam registracijski dan, kajti ogromni večini volivcev se ne bo treba registrirati več. Registrirali bodo samo oni, ki so postali polnoletni, ki so postali državljani ali so se pa preselili. Na ta način vidite, da si bo država prihranila letno nad pol milijona dolarjev.

Registracija volivcev je uvedena iz vzroka, da se prepreči sleparije pri volitvah. Sicer se vršijo deloma vseeno, toda ne v taki meri kot bi se, ako bi sploh ne imeli registracije. Pri registraciji pove državljani svoje ime, svoje bivališče, koliko časa biva v dotičnem okraju, kdaj je postal državljan in kako. To je vse. Vlada mora imeti rekord bivanja in osebnosti vsakega državljanja, ki voli, ne briga jo, kako voli.

Ne moremo dovolj močno, dovolj dosti povdarjati, kako važno je, da se registrirate. Registracija je v dejstvu bolj važna kot pa so volitve, kajti ako ste državljan, pa niste registrirali, tedaj zgubite svojo volivno pravico, in največja pravica vsakega državljanja je ta, da more voliti.

Pomnite, da postava predpisuje letos samo tri registracijske dneve. Doslej so bili štiri. In tudi registracijske ure so se spremenile. Registrirati se morete le od ene do 9. ure zvečer. Sicer ni združena z registracijo nobena sitnost, pač pa odgovorite le na par vprašanj, podpišete svoje ime, pa ste za vselej gotovi z registracijo.

Čitali ste že zaporedoma v časopisu, kako silno važnost so letošnje volitve. Kakšen je gospodarski položaj, vam je vsem znano, ker ga sami občutite, in kaj je glede prohibicije vam je tudi znano. V skoro vseh državah so se že pripravili volivci za zadnji naskok na prohibicijsko postavodajo. Glejte, da mi ne bomo zadnji, ko smo vendar razumni, poštini in pravični ljudje.

V Clevelandu nas je do 10,000, po ostali državi Ohio pa še nadaljnjih 5,000, in 15,000 glasov v mnogih slučajih odločuje. Doma in na cesti ni prostor zabavljati proti razmeram. Pojdite tja, kjer v resnici pade odločitev, to je, v volivni koči. Toda tja vas ne bodo spustili, ako se za volitve registrirali ne boste. Registracijski dnevi so: 2. oktobra, 10. in 11. oktobra.

Danes je prvi registracijski dan. Vzemite svojo državljansko karto s seboj in podajte se takoj v volivno kočjo, pa boste rešeni vseh skrbi glede volitev.

D O P I S I

Iz bele Ljubljane.—Dne 4. oktobra bo imel novo ustanovljeni "Klub gospodinskega odseka" za Slov. družst. dom na Reher Ave., (v novi Ljubljani) prvo Halloween maškeradno veselico, za katero se pripravljajo že vsa Ljubljana. No ja, čemu bi se pa ne, saj so tako lepa darila, da vsakogar vleče tje. Na-grade so razstavljene v oknu pri Mr. Veselu, trgovcu in mesarju na East 185. St., kjer si jih lahko ogledate. Vedno stoji tam polno ljudi in si izbira nagrade, katero bo kateri dobil.

Upam, da obiščejo to veselico rojaki in rojakinje od blizu in daleč. Slišala sem, da je želez nikarjeva Marjanca povedala, da je imela novo ustanovljeni "Klub gospodinskega odseka" za Slov. družst. dom na Reher Ave., (v novi Ljubljani) prvo Halloween maškeradno veselico, za katero se pripravljajo že vsa Ljubljana. No ja, čemu bi se pa ne, saj so tako lepa darila, da vsakogar vleče tje. Na-grade so razstavljene v oknu pri Mr. Veselu, trgovcu in mesarju na East 185. St., kjer si jih lahko ogledate. Vedno stoji tam polno ljudi in si izbira nagrade, katero bo kateri dobil.

Jakata z Rožnika, da nas obišče s svojim strelskim klobukom, da se bodo slovenski lovci spoznali, da se jih ne bo zamenjavalo za naše kuharce.

Korajžno na plan, kdor ni zaspal, in vsi na to našo prvo maškeradno veselico, da se spoznamo, kakšni smo in koliko nas je. Godba bo izvrstna, za dobro potrebo bodo pa skrbele ljubljanske kuharice, za nagrade pa ljubljanski sodniki.

Kar se delavskih razmer tiče, vam obljubljam, da bom vse naredila, kar bo v korist Slovencev v novi Ljubljani. Vas srčno pozdravlja, vaša županja v novi Ljubljani: **gospa Škur.**

Pošta iz bele Ljubljane.—Poletna sezona je v kraju in sedaj se uveljavlja jesenska sezona. Ptičke-selivke se že zbirajo v velikih jatah, pripravljene da odlete v toplejše kraje. In kakor je razvidno, postajajo Slovenci tudi v naši novi beli Ljubljani od dne do dne bolj živahni. Naša društva in klubi se dobro pripravljajo na različne zabave. Gotovo vam je znano, da so naše vrle Slovenke ustanovile Gospodinski odsek društvenega doma in smelo trdim, da so prevzele veliko in težko nalogo. Zato vam kličem: živele žene in dekleta, na pre j za društveni dom! In s tem, da so prevzele to veliko nalogo, se je tudi zavedajo. Sklenile so, prirediti veliko maškeradno veselico, katere se vrši 4. oktobra.

To vam povem, da to ne bo navadna maškerada, ampak nekaj izvanrednega. Toliko krasnih dobrih nisem še videl (nad 20 jih je) in o tem se lahko sleherni prepriča, ako gre na 185. cesto in se ustavi pred Frank Veselovo trgovino. Tudi drugi udeleženci, kateri ne bodo imeli mask, dobe vsak svoj dar, tako da ne bo nihče oškodovan, kajti vstopnina je malenkostna.

Kar se tiče kuhinje, zadostuje to, kar sem vam že povedal: kuhinjo imajo v rokah naše žene gospodinskega odseka in kot take garantirajo prvovrstno potrebo. Opozorjam torej slovensko javnost na to lepo priliko. Udeležite se vsi, ne bo vam žal. Pridite vi iz Clevelanda, Collinwooda in drugih naselbin. Pridite v našo belo Ljubljano, videli boste, kako se boste počutili domače med nami. Zato vam kličem: na veselo svidenje v našem Taboru v soboto zvečer, 4. oktobra! **Leopold Križman.**

Cleveland, O.—Pozor vsi člani društva "Carniola Tent" in njihovi prijatelji! Veselični odbor je namignil nekaterim prijateljem, da bo nekaj izvanrednega v Slovenskem Narodnem Domu v spodnji dvorani, in sicer že v soboto v mesecu novembru. Seveda, prav natančni pojasnil, kaj vse bodo pripravili, niso hoteli dati. Ali toliko je pa gotovo, da bodo pripravili prvovrstno zabavo s plesom, in tekmo za naše krasotice, mlade in tudi priletne. Nekdo bo pa tako srečen, da bo nesel domov z veselico tudi kanarčka s kletko vred. Dotičnik pa bo moral dobro razločevati ptičkovo petje od žgolenja svoje boljše polovice, ker se bo lahko pripetilo, da bo trajala zabava precej rano v jutro, kar pa ženske močnikom radi zamerijo. To pa radi tega, ker bo vsakemu gostu izborno postreženo, tako z dobrim jagajem, kakor z dobro kapljico. Za tiste pa, ki so bolj poskočnih nog in se radi zavrtje v vselem plesu, bo pa skrbel znani Sadarjev orkester, ki bo sviral polke, valčke in druge plesne. Saj se vsem imen ne vem. Pravijo pa, da to, kar smo sedaj slišali, ni še vse. Imajo še več drugih iznenadenj, ali kakor se pravi po slovensko - ameriškansko: "surprajz." Ko bom spet kaj izvedel, bom pa poročal.

Torej, kdor se hoče dobro zabavati in veseliti, naj se potruži 8. novembra na zabavo v ljudnih in postrežljivih slovenskih Makabejcev.

Prisluškovalet.

REZOLUCIJA SLOVENSKEGA SOKOLA V CLEVELANDU

Jugoslovanskemu protestnemu zborovanju v Clevelandu, O. Jugoslavlani:

Društveni odbor "Slovenskega Sokola" v Clevelandu, Ohio, je na svoji izredni odborovi seji, ki se je završila na večer 26. septembra 1930., sklenil predložiti današnjemu jugoslovanskemu protestnemu shodu sledečo resolucijo:

REZOLUCIJA

"Slovenski Sokol" v Clevelandu, O., slehernemu Slovincu in Slovenki ter ostalim Jugoslovancem poznana narodno napredna in zavedna skupina, ki se že 33 let udeležuje med našim narodom v Clevelandu, ima v svojih načelih zapisano tudi deklaracijo Jugoslovanskega Sokolstva, ki se glasi:

Jugoslovanski Sokolstvo izraža svoje simpatije tlačenim in zarožbljenim delom našega naroda in se hoče pobrigati za njih telesno, duševno, нравno, gospodarsko in politično povzdigo, neodvisnost in svobodo.

Tako razumevamo Sokolstvo je svobodna in samostojna ideja naše lastne nacionalne iniciative, na katero ne deluje noben zunanji činitelj in ki sledi edino načelu telesne, нравne in duševne krepitev naroda v znamenju večnega gibanja in načela, da nismo z doseženim nikdar zadovoljni, temveč težimo vedno za onim, kar je najboljši in najlepši, stopajoč od Jugoslovanstva k Slovanstvu, od Slovanstva v človečanstvu.

In ker Sokolstvo priznava svobodo prepričanja in mišljenja vsakega posameznika, in ker spoštuje vsako iskreno mišljenje in pošteno prepričanje in mišljenje drugih, stopa odbor društva Slovenski Sokol pred vas zborovalce v težkih in resnih časih naših zaslužjenih bratov v Italiji, da se opozori slehernega Jugoslavlana na ameriškem ozemlju o krivicah, ki se godijo našim trpečim bratom in sestram, da postane naš rodni

glasnik in zagovornik.

Nadalje Slovenski Sokol stavi veliko upanje v potrebno organiziranje Jugoslovancov v Ameriki, v stalno jugoslovansko obrambno organizacijo, katere namen in delovanje bi bilo, da informira predvsem ameriško in v Ameriki pisano tujezemsko časopisje o današnji situaciji naših Jugoslovancov v fašistovskem režimu. Nadalje skuša po možnosti opozoriti vse ameriške skupine, ki nosijo v svojih načelih obrambno misel do upoštevanega človečanstva. Gotovo pa bi ta organizacija obveščala tudi naše državne in vladne zastopnike in urade, da bi bili informirani o krivičnem ravnanju z našimi Jugoslovanci od strani fašistov. Vršila bi ta organizacija vsa druga dela, ki bi bila mogoča v njenem področju v danih razmerah in časih.

Zato Slovenski Sokol priporoča temu zborovanju, da naroči sedanjemu odboru za pripravo protestnega shoda, da sestavi načrt in organizira stalno obrambno organizacijo Jugoslovancov v Ameriki, da po svojih danih razmerah, okoliščinah in času pomaga razjasniti tragedijo primorskih Slovencev — Ameriki in ostalemu svetu. Sedaj zbrane skupine po raznih mestih ameriške zemlje, ki že delujejo po isti poti, bi se pridružile temu gibanju, tako da ne bi bilo jugoslovanske naselbine v Ameriki, ki bi ne imela članov te organizacije.

Ako hočemo imeti delne uspehe za rešitev naših bratov in sester, moramo biti organizirani vsi Jugoslavlani v Ameriki.

Odbor Slovenskega Sokola želi, da se njegovim željam ustreže ter je pripravljen na sodelovanje.

Za društvo "Slovenski Sokol"

Vinko Levstek, starosta.

Fr. Černe, podstarosta,

Janko Rogel, tajnik,

Fr. Šober, blagajnik.

MEMENTO

Nedeljski protestni shod v S. N. D., je jasno pokazal, da se bomo v Ameriki slovenska srca, ki sočustvujejo z zatiranci, ki ječe pod težo fašističnega jarma. Kdo, ki čuti človeško, ki ima le še trohico čuta pravičnosti, se ne bi zgražal nad nečloveško krutostjo in barbarstvom Mussolinijevega fašizma! Pod krinko pravice se igra farsa, kakršne ne najdemo v zgodovini najbolj kulturne države. Procesi proti Slovincem so samo peske v oči javnosti, da se čuva decorum zakona. Saj so obtoženci obsojeni, preden se proces sploh začne. Višek nesramnosti je, ako ex offio zagovornik govori proti klientu.

V dno duše mora človeka pretežiti, v dno srca ga zasebsti, ko čuje in vidi te vnebovpijoče krivice, ki se gode našim bratom! Koliko nedolžne krvi je prelila zločinska Mussolinijeva roka! Koliko nedolžnih žrtv ždihuje po zatohlih ječah, kamor ne posejijo solnčni žarek! Koliko jih umira v nezdramem podnebu, kamor jih je pregnal kruti fašizem!

Še se ni posušila kri v Pulju, že je prelita druga v Trstu. Kri mučenikov, ki so dali s smehom na ustnicah življenje za idejo svobode zaslužjenega slovenskega trpina, vpije v nebo po maščevanju!

Nehote se vprašamo: "Ali je to res mogoče danes v prosvetljenem, kulturnem dvajsetem stoletju — eri demokracije?" — Ali niso bobaali čelmu svetu, da se je bila svetovna vojna za zmago demokratske ideje? "Doli z absolutizmom! Doli s tiranijo!" smo vzklikali ob koncu vojne. Mirovna konferenca je bila vsa prevzeta duha demokracije, lepe fraze so se šopirile na dragocenem papirju, cel svet se je objemal v bratstvu in ena-

kosti! —

A danes?! Prijatelj dragi, zdi se Ti, da so bile to le lepe sanje. Pozabljene so obljube, pozabljeni sklepi. Zastonj se danes vprašujemo, kje so Wilsonove točke, kje je samoodločba narodov, kje je zaščita narodnih manjšin. Ali je res mirovna pogodba z mnogimi mednarodnimi konvencijami obsojena, da leži v prašnem arhivu?

Imamo lepo institucijo, ki se imenuje liga narodov, katere sveta in prokleta dolžnost je, skrbeti, da se izvajajo vsi členi mirovne pogodbe. Gojimo sicer veliko zaupanje v to koristno ustanovo, ali nehoti se nam pojavi dvom, je li ona res pripravljena posredovati. Ali ne izgleda vse tako, da je liga samo business corporation, katere glavni stockholder je Mussolini.

Jasno je videti, da je vse stremljenje italijanskega fašizma usmerjeno uničiti in pogaziti druge narodnosti, ki žive v okvirju meja ter ustanoviti veliko Italijo, kot je bilo rimsko cesarstvo za Avgusta.

Ali Mussoliniju res ni mar javno mnenje? Saj danes bruhajo nanj ogenj in žvepol vodilni krogi evropske javnosti. Zarne mu morda še ni mar, kajti kjer je moč, tam je pravica. Ali njegova moč obstoja danes samo v oboroženi sili, katero ta veliki komedijant drži v svojih rokah. Saj italijanski fašizem je Mussolini, — brez njega fašizma ni. Znal je s svojo lokalno združiti moč, ali ni si znal pridobiti ljubezni in zaupanja v narodu. Zato bo ostal Mussolini in njegov fašizem samo svetel meteor na evropskem obzorju, ki bo ugasnil v doglednem času. Že se brusil sekira, ki bo posekala to gnilo drevo, ki okužuje ozračje prave demokracije. **Lojze Rozman.**

SPOMIN NA "DEBELO BERTO"

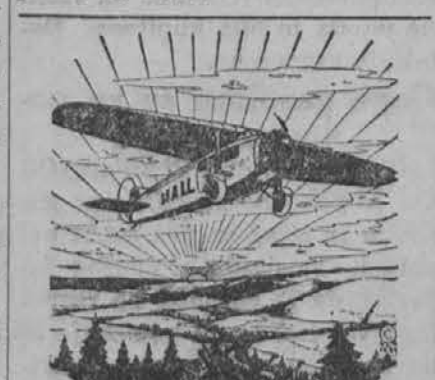
Leta 1918 so bili Parižani sicer še navajeni na oddaljeno grmenje topov, a dne 29. marca so ob pol osmih zjutraj nenadoma pričele padati krogle v bližini Vzhodnega kolodvora. Ubili so osem oseb, 20 pa so jih ranili. Od kraja so mislili Parižani, da so prileteli strelci iz nemških letal, ki so menda v veliki višini neopaženo krožila nad mestom. Toda topničarji so kmalu ugotovili porazno novico: strele je oddal neki, doletel nepoznani velikanski top iz stokilometerske daljave! Računali so, da mora stati top nekje v gozdu za fronto. Letala so res kmalu javila, da so izpeljali Nemci v tem kraju novo cesto. Francozi so pričeli streljati po gozdu, a vendar niso mogli ugotoviti, kje stoji neznana pošast...

Tako je zvedel svet o "debeli Berti," največjem topu v svetovni vojni, čigar sledovi so do sedaj ohranjeni na Seinskem obrežju v spomin na vojno.

Nedavno je izšla v New Yorku knjiga polkovnika Henryja Muellera "Pariški top," ki pravi poročila o zgodovini tega skrivnostnega strašila. Znani strokovnjak dr. Eberhardt je začetkom leta 1916 naznanil nemškemu vojnemu vodstvu, da lahko zgradi top, ki bo streljal 100 kilometrov daleč. Ludendorff je sicer odgovoril, da so to pravilice, za otroke, a vendar je izročil načrte Kruppovim livarnam. Po dveh letih so bili gotovi trije novi topovi, ki so pri poskusnem streljanju nesli na daljavo 115 kilometrov! Vsa top je tehtal 200 ton. Velikanski oklopni avtomobil, ki ga je nosil, je bil še težji. Pač pa so bili izstrelki razmeroma drobnji in popolnoma gladki. Za topove porabljeni specialno jeklo ni dovolilo cevi opremiti z navadnimi notranjimi vijugastimi zarezami, ki sicer pospešijo brzino strela.

"Debela Berta," kakor so jo krstili navdušeni nemški vojniki, je redno strahovala Pariz. Dnevnik so prinašali gorostasne ugibanja in fantastične slike. Na veliki petek se je raznaočila ena granata med verniki pred cerkvijo S. Gervais in ubila 88 ljudi. Drugi strel je junija obglavil bronastega svetnika ob cerkvi S. Madeleine. Strelci so padali povsod in ob vsaki uri. Prevalstvo je moralo bežati v kleti. Berta je oddala v celem 367 strelcev in nato postala nerabna; cev je zaradi pritiska smodnikovih plinov postala preširoka. Ista usoda je zadela štiri slične topove v istem gozdu. Peti se je razpočil in pobil lastne vojaše. Francozi so tako besno streljali po Bertinem gozdu, da bi bilo težko pripeljati nove slične topove. Sicer je napravil Krupp pozneje novo, še debelejšo Berto, ali nemška sila je bila med tem strta in zadnji top sploh ni prišel do rabe.

Kanadčan odpelje konja v gosto grmovje, kjer bo lahko obiral zeleno listje in ga trdno priveže, sam pa se napoti za moosovim sledom, ki je vodil skozi goščo. Možak ni bil vajen ti-stemu kraju ravno posebno, zato je kmalu izgubil vsako smer tako, da sploh ni vedel, kje da je. Pa to mu ni bilo dosti mar, ker je bil preveč zaverovan v zasledovanje moosa. Plazi se previdno skozi grmovje, prihujeno brodi po visoki travi močvirja, kjer se moosi najraje dirže in skrbno pazi na vsak morebitni šum ali zglob med drevjem. Ravno se pripravljajo, da se izogne neke trhe veje, ko se mu zazdi, da se je nekaj premaknilo med drevjem. Trenutno se skloni na koleno, pripravi puško na strel. Niti dihati si ne upa; kakor kip čepi v blatu in nape-nja oči. Res je: nekaj se giblje za onole smreko, nekaj temno rujavega je, ne more biti drugače: moos je! Kanadčan si ne upa bliže, da ne bi živali prepodil, torej skrbno pomehi in stisne petelina. Strel zagrmí in žival se zgrudi z glasnim protestom na tla. "Jauuu!" zakriči lovec, "danes bo pa pečenka na mizi!" in hiti na mesto, kjer je storil žalostno smrt moos. Pa, o joj, strah in groza! Ko pride Kanadčan na lice mesta, vidi, da je ustrelil lastnega konja, ki ga je privezal v grmovje, predno je šel na lov. Zgubil je bil smer in je prišel v velikem krogu zopet nazaj in je zamenjal konja za moosa. Slavni lovec se popraska za ušesi in vzdihne: "Hudič bo, pa ne pečenka," in stopi iz grmovja, da pove ženi žalostno novico.



DOLŽNOST

podjetja je, da izvrši in preskrbi vse, kar mu je naročeno. Vestna in točna postrežba sta dve glavni stvari pri našem pogrebnem zavodu. Obrnite se ne nas s zaupanjem in mi bomo vse izvršili v najlepšem redu.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK
V NEWBURGU
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7420

RADIO PROGRAMI

Za petek, 3. oktobra

WTAM

A. M. Sign on.
7:15: Morning Serenade.
7:30: WTAM String Trio.
8:15: Petey and Lulu Belle.
8:30: Cheerio (NBC).
9:05: Morning Melodies (NBC).
9:30: Patty Jean's Chat.
9:45: WTAM Physical Culture.
10:00: WTAM Cooking School.
10:30: Landers Charn Talk.
10:35: Gondoliers.
11:00: Blue Streaks (NBC).
11:30: Musical Interlude.
11:45: Home in the Sky.
P. M.
12:15: Charles W. Red, baritone.
12:40: Noonday Melodies.
1:00: Tal Henry's New China Orchestra.
1:45: Playlet.
2:15: Helen Thomas Bucher, soprano.
2:30: Jolly Four.
2:45: Four Guardsmen.
3:15: James Church.
3:30: Morgan Trio (NBC).
3:45: Dancing Melodies (NBC).
4:00: Orzels Beckloff, contralto.
4:45: Annabelle Jackson, pianist.
5:00: Pat Haley.
5:15: Meditation.
5:30: Organ Processional Hour.
6:15: George Hartick, baritone.
6:25: Baseball Scores.
6:30: Cleveland College.
6:45: Uncle Abe and David.
7:00: Spang Bakers—Gene and Glenn.
7:30: Henkel Velveters.
7:45: Cities Service Hour (NBC).
8:00: Fox Fur Trappers.
9:30: Fisher's Friday Frolic.
10:30: R K O Hour.
11:00: Austin Wylie's Golden Pheasant Orchestra.
11:45: Midnight Melodies.
A. M.
12:00: Tal Henry's New China Orchestra.
1:00: Sign off.

WHK

A. M.
6:30: Radio Revelle.
7:00: Organ Revelle.
8:30: Burlesque Broadeners.
8:45: Melody Parade (CBS).
9:05: The Oriental Girl.
9:10: Board of Education—Arithmetic Lesson.
9:30: Popular Harmonies.
9:45: Santa Clara Pear Program.
10:00: Crooning Strings.
10:15: Julia Hayes.
10:45: Martin Seymour (CBS).
11:00: Ethel and Harry.
P. M.
12:15: Columbia Revue (CBS).
12:30: Manhattan Towers Orchestra (CBS).
1:30: Housekeepers Chat.
1:50: Harry Baker's Orchestra (CBS).
1:55: Health Talk—Dr. Winfrey.
2:00: Rhythm Ramblers (CBS).
2:30: Columbia Artists Recital (CBS).
3:00: Fox Time Topics.
4:00: Meditation.
4:30: Standard Trust Topics.
4:45: Messenger Boys.
4:55: Columbia Radio Trio (CBS).
5:00: Houston Ray's Orchestra (CBS).
6:15: Home Fires Program.
6:30: Bookhouse Story Time (CBS).
6:45: Harbinger's Oldendorf Watchmen.
7:00: Bailey's Smartlight Suitmen.
7:45: Going Places (CBS).
8:00: Studio Program.
8:30: Raybestos Radiogram.
8:31: Kibler Playboys.
9:00: True Story Hour (CBS).
9:00: Radio Follies (CBS).
9:05: Phoenix Hourly Program (CBS).
11:01: Rubberneck Man.
11:02: Motorists Almanac of the Air.
11:06: Freddie Carlone's Crystal Slipper Orchestra.
11:30: Will Osborne's Orchestra (CBS).
12:00: Stubby Gordon's Chinese Temple Orchestra.

WJAY

A. M.
7:00: Morning Melodies.
8:00: Wurlitzer Morning Greeting.
8:30: The Three Musketeers.
9:30: Fun and Fancies for the Ladies.
9:55: Dr. Connor.
10:01: Ruth and Blair.
11:00: Banjo Dave.
11:45: Maxine and Alyce.
P. M.
12:01: Rocky Austin.
12:15: Jazz Potpourri.
1:15: Organ Moods.
2:00: Georgene and Ed.
2:30: Stray Gems.
2:45: WJAY Serenade to East Liverpool, Ohio.
3:15: Suburban Merchants Hour.
4:15: Taps-Nu-Keg Fraternity.
4:45: Merchants and Consumers.
5:45: Sign off.

NARODNI PREGOVORI IN REKI

V Delaču zapisal Joža Gregorič.

Pri prazni steklenici se ne dela račun.

Po hvaljene jagode ne hodi s košem.

Prazen žakelj ne čee pokonci stati.

Revščine in kašlja ni moč zakriti.

Roka roko umiva, obe pa glava.

Sreča in bogastvo se selita.

Sitnega očeta deco je kmalu spoznati.

Samo batina pride prerano.

Sveti Duh — prinese tovar muh.

Suho drevo še dolgo stoji.

S prazno pestjo se ne moreš ubiti.

Siromaki ne bodo nikdar propali.

Sita mačka gotova ločica, lačna nevesta (snaha) gotova tatica.

Sreda — teden pojedaj.

Sv. Lovrene (10. avgusta), vsaka voda studenec.

Sv. Pavel (10. januarja), pol zime odbavil.

Sv. Matija (24. februarja) led razbija, če ga ni, ga pa naredi.

Sanja o krompirju pomeni nesrečo.

Sanja o snegu pove, da boš čul nekaj novega.

DVA TEDNA V KANADSKIH GOZDOVIH

Piše JAKA DEBEVEC

Že nekaj let hodimo z dr. Seliškarjem v Kanado loviti ribe v deviška in kristalno čista kanadska jezera. Vsako leto se nas je zbrala večja družba, ki je hotela biti deležna ribje pečenke in preživeti nekaj tednov v svežem zraku sredi razsežnih kanadskih šum. Navadno smo odhajali v juniju, juliju, ali začetkom avgusta, letos sem se pa jaz temu uprl, češ, da letos ne bom cukal ribic s trnkom, ampak da hočem loviti divjačino: Medvede, volkove, srne, moose in jerebice. Ker se pa v Kanadi odpre lov šele s 1. septembrom, na moose celo 10. septembra, se nekateri člani naše vsakoletne ekspedicije niso mogli odzvati in tako smo ostali za ta naš zlet samo trije: Dr. Seliškar, Frank Cullitan in jaz. Ker smo pa rabili in hoteli imeti pri rokah vsak čas voznička, o katerem vemo, da ne pije razen kave, čaja in v vode, nobene druge pijače, je vzel doktor še svojega sina Johnyja, dijaka višje šole, ki je imel važno nalogo: v eventuelnem slučaju povedati nam prihodnji dan, kje smo bili, če mu in kedaj. Poleg tega je bil Johny še soglasno izvoljen, potrjen in sprejet, da nam bo kuhar, pral, pomival posodo, odpiral steklenice piva in skrbel za to, da se pošla zaloga potrebnih stvari (predvsem pive) nemudoma dopolni.

Mi trije, slavna troperesna detelja, si pred odhodom ni nadela nobene posebne naloge in dela, ampak smo sklenili, da s tem počakamo toliko časa, da pridemo na lice mesta, ko nam bo sila in potreba odkazala vsakemu svoj posel.

Kakor že veste od poprej, smo z veliko težavo navadili Franka Cullitana, Amerikanca irskega pokolenja, marjaša, zato smo zrlji z veliko vnebo in dopadanjem na naš zlet, ko jo bomo vsak dan udarili v treh. In ker je Frank še vedno nesposoben, nega mnenja, da je najlepši petel z dvema asomaj, zato sva z doktorjem že naprej vedela, kdo bo zgrbil pri marjašu in kdo bo dobil. Slo je le še med doktorjem in menoj, kdo bo spravil Frankovo zrubo.

Dan odhoda je bil določen na četrtrek 4. septembra in sicer takoj po seji direktorjev slovenske North American Trust banke. Na sejo smo vsi prišli že pripravljeno na odhod in so nam direktorji, po izčrpanem dnevnem redu, voščili vse najboljše, srečo in blagostanje, v jedi in pijači (posebno v pijači). Brevskvar se je priporočil za enega živga medveda, Zalokar je zahteval vsaj enega volka v spomin, Sepic se je pa priporočil vsaj za en požirek te ali one pijače. V imenu ekspedicije sem jim jaz obljubil vse mogoče in nemogoče stvari, na kar smo se prav ganljivo poslovlili od dragih prijateljev za slučaj, da se več ne vidimo na tem puklastem svetu in odšli.

Ker je naš slavnj Rožnik ravno ob poti, ki vodi v Kanado, smo se zmenili, da grem jaz kar domov, ostali me pa pobero, kar da se bo zdelo njim, da je čas odhoda prišel. Strogo sem jim pa zabičeval, da jih ja zlomek ne zmoti, da bi se odpeljali brez mene, ker bi jih v tem slučaju zagovoril, da bi se jim avtomobil prevrnil na prvem ovinku. To je bilo potrebno, ker doktorju in Franku v takem slučaju ni nič za zaupati. Pa sta se zbalala moje grožnje in natančno ob 11:30, v četrtek 4. septembra, se je prikazala doktorjeva Pierce Arrow pred našo hišo na Rožniku, naglo sem rekel našji Johani: adijo, pa z Bogom, pa sem treščil skozi vrata z svojo prtljago, ker take ljudi se ne sme pustiti čakati dolgo časa pred vrati, v hišo jih pa nisem hotel povabiti, ker nisem imel v kleti niti kapljice pijače in se v takem slučaju ne vabi ljudi v hišo.

Doktor je sedel pri volanu, poleg njega sin John, na zad-

njem sedežu pa je oblastno gospodarila naša prtljaga, zraven nje sva se stisnila pa midva s Frankom. Že koj pri vstopu v avtomobil sem, neroden kakor sem, zadel z nogu v nek zaboj, da so v njem milo zastokale nekakšne steklenice. Seveda sem bil za to mojo nerodnost takoj vljudno in z vsem spoštovanjem pozdravljen od doktorja in Franka, ki sta me takoj obdoližila, da bom z svojimi dolgimi rogovilami pobil vse steklenice piva. Joj, kako me je pogrelo v dno želodca, ko sem slišal, da sta fanta naložila nekaj pive za popotničarje! Segel sem z roko tja v temen kot in res sem dotipal znane ljubke vratove stekleniče, ki so obetale biti zveste tovarišice nam, ubogim in zapuščenim romarjem v nepoznane kraje. Takoj sem si zamislil krepko in stabilno rezolucijo, katero sem tudi takoj deklamiral v počast in nevenljivo slavo doktorja in Franka ter vseh njiju potomcev, ker sta bila toliko pri brihti, da sta se spomnila, kaj človeka tišči, kadar vidi in čuti, da prihodnjih osemnajst ur ne bo videl božje kopljice ne v ustih, še manj pa v želodcu.

Ko je bila rezolucija končana, jo je bilo treba seveda takoj zaliti in prva steklenica je postala žrtev naših žejnih grl. Odprla sva jo midva s Frankom in sicer potihoma, da ne bi zmotila doktorja, ki je vodil avtomobil. In bi se bila stvar s steklenico končala nemoteno in brez vsake nevoljivosti, da se ni Frank, ki je napravil dolg požirek, tako oddahnil, da se je slišalo tri milje daleč in da je doktor mislil, da je počilo kolo, ter je avtomobil sunkoma ustavil. Ko je videl, kaj se godi za njegovim hrbtom, je bilo treba vsebino steklenice razdeliti na tri enake dele. "Vidiš, neroda, nerodna, kaj si moral tako žlampati, da ves svet sedaj ve, da si ga požrl tiste tri kapljice! Ali nisi mogel biti bolj človeški in stvar potihoma opraviti, da bi bila steklenica sama spila? Saj ga nisem doktorju nevoščljiv, ampak vozniček ne sme piti, posebno ponoči ne!" sem rekel Franku.

Frank je bil ginjen vsled mojih besed in solznih oči mi je zagotavljal, da si bo prizadjal na vse načine, da bova ostale steklenice piva sama spila. Res sva potem delala najino operacijo s steklenicami tako potihoma, da ni doktor spredaj nič videl in ne slišal. Pripovedoval in razlagal nam je načrte za našo ekspedicijo, k čemur sva midva s Frankom živahno pritrjevala in sicer tako: ko je Frank pil, sem jaz pritrjeval, ko sem pa jaz pil, je Frank hitel zatrjevati, da se z vsem strinjamo. Tako se je zgodilo, kakor se je zgoditi moralo, da sva sto korakov pred Madisonom vrgla iz avtomobila zadnjo prazno steklenico. Prav pred Madisonom je doktor ustavil avto in rekel lepo in prijazno: "No, fanta, sedaj je pa že čas, da se odpre zopet ena steklenica!" Midva s Frankom se narediva, kot bi ne slišala prijaznih in spodbudnih besed, ter je Frank opozoril doktorja, kako lepa je noč in kako zvezdice lepo migljajo na nebu. Doktor pa se ni dal odvrti od začetne poti in je pritiščkal na slavno občinstvo na zadnjem sedežu, da se odmah odpre ena steklenica pive. Nič ni pomagalo in klaverno sva priznala vodji ekspedicije najine grehe, da sva popolnoma spila vse pivo, in sicer iz nobenega drugega vzroka, kot vsled tega, ker sva se bala, da kak suhač pošnočka svoj špicasti nos v naš avtomobil in bi tam našel 18. amendent v zaboju, kar bi nam znalo prekrizati račune o naši ekspediciji.

(Pride še)

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

NA POMOČ!

Novela
Grazia Deledda

"Grem naravnost v Ludford k profesorju Thoroldu."

"Vožnja tja in nazaj stane okrog dvanajst čukov," reče Sam, "midva pa imava le tri šilinge in pol."

"Saj imava kolo," odgovori Jim. "V enem dnevu opravim —" Tu preneha kot bi odrezal. "Kaj je bilo to?" Krikne, skoči pokonci, plane k vratom, jih sunkoma odpre in zdirja ven.

Sam skoči za njim in ga še vidi, kako zavije koncem poslopja okoli vogla; nato pa pride od druge strani spet nazaj in Sam mu reče: "V skokih si se prav dobro izkazal."

"Ne kvasi neumnosti!" mu odgovori Jim ves zasoplen. "Videl sem pri oknu neki obraz, ki je gledal v sobo."

"Čigav obraz?" vpraša Sam kakor da ne verjame.

"Ne vem za gotovo," odgovori Jim, "mislim pa —"

2. Ukradeni znaki.
Sam ga urno prekine: "Pst! Teta Sara gre."

"Kaj pa imata?" se začuje rezek glas. "Kdo pa vama je rekel, da okoli bežljata? Mislim, da že tudi tako dosti pojesta in se vama zato ne bi bilo treba na obed pripravljati!" ženska, ki je tako govorila, je bila suha in čmernega obraza in je pravkar prišla skozi zadnja hišna vrata.

"Nič slabega nisva mislila, teta Sara," pravi Sam. "Nekega potepuha sva lovila, to je vse."

"Je pa že zopet stikal za mojimi piščanci, prav gotovo!" zavpije ženska. "Ali sta ga ujela?" "Ne, imel je preveč urne krače," odvrne Sam. "Pač pa sva ga prepodila. Ali je zajtrk gotov?"

"Je. Nikar pa si ne pozabita obrisati čevljev, da mi ne bosta v mojo snažno in lepo kuhinjo vlačila blata!"

Za zajtrk sta imela ovseno juho in posneto mleko in vsak po en kos kruha z maslom. Hudo skromna stvarca je to za fante, ki rastejo, pa Sam je bil tega že navajen in tudi Jim se ni pritoževal. Res da je bila hiša njegova last, to je bilo pa tudi vse, kar je imel na svetu; uravnano pa je bilo tako, da je staro hišo in košček zemlje okoli nje imela Samova teta Mrs. Trant v najemu in mu je zato skrbela za hrano in stanovanje. Očeta so Jimu ubili v svetovni vojni, mati mu je pa umrla dve leti prej, preden se začelna ta povest in kolikor je mogel vedeti, ni imel nikjer nobenega sorodnika.

"Zgodnji krompir bo treba izkopati," pove Mrs. Trant s kislim obrazom, ko jima naliva ovseno juho.

"To bom že jaz opravil, teta," reče Sam. "Jim ima neko drugo delo."

"Kakšno delo?" se zadere Mrs. Trant.

"Iti mora v Appledore," odgovori Sam.

Mrs. Trant zapiči zdaj oči v Jima. "V Appledore?" ponovi nato. "Odkod pa bo dobil denar za pot, to bi rada vedela!"

"Šel bom s kolesom," pravi Jim mirno.

"Po kaj pa?" vprašuje Mrs. Trant.

"Po opravih," odvrne Jim, ki mu je to izpraševanje že presejalo.

"Pa že spet gotovo zato, da boš tratil denar za ta tvoj radio," nergera Mrs. Trant. "Naj bi te bil Parson naučil kaj bolj pametnega! Mislim, da si že toliko star, da bi lahko igrače pustil v miru!"

"Igračke?" pravi Sam ježno, pa Jim ga ustavi.

"Kaj bi govoril, Sam! Nekega dne se bo Mrs. Trant že še prepričala, da ljudje tudi igrače dobro plačujejo."

Nato ni Mrs. Trant nič več

izpregovorila. Kakor hitro je bil zajtrk pri kraju, sta fanta hitela voh in k lop, kjer je imel Jim spravljeno svoje kolo. Jim odpre vrata; nato pa obstane kakor ukopan in od začudenja odpre usta.

"Kaj pa je?" vpraša Sam.

Jim pokaže na svoje kolo.

"Tole pogledj!" mu reče in Sam rahlo zažvižga. Plašči in zračni cevi: vse je bilo razrezano na kosce, vse same krpe in prameni.

"No, to je pa lepa reč!" pravi Sam. "Kdor bi bil neki mogel izvršiti to ostudno delo?"

"Tisti lump, ki sem ga videl pri oknu," mu odgovori Jim z bridkostjo in srču.

"Dobro! Ampak kdo bi to bil?" povprašuje Sam.

Jim pogleda previdno naokoli, nato pa reče šepetaje: "Gadsden!" Sam je bil tako presenečen, da ni mogel ne besede ziniti; le stal je in strm.

"Da," nadaljuje Jim. "Precej tedaj, ko sem videl pri oknu obraz, sem mislil, da mora biti Gadsden, čeprav sem komaj mogel verjeti; zdaj pa že začnem razumevati, v kakšni zvezi je on s to stvarjo. Jasn je, da hoče mojo pot v Ludford preprečiti."

Sam je zbral svoje pretresene čute ter vprašal: "Toda kako bi bil vendar izvedel za to stvar? Kaj naj bi ga bilo prineslo sem, kaj tako zgodaj jutraj?"

"Stvar je prav preprosta. Ima tam na svojem domu velik radio in je gotovo kakor jaz poslušal na kratki valovni dolžini ter prestregel mojo pošiljatev."

Sam strme pogleda prijatelja in reče počasi: Potem, takem je pa izvedel vso zadevo."

"Ne, ampak samo moje Morsejeve znake. Uptonova pošiljatev je bila tako medla, da je ni mogel ujeti noben navaden radio."

Sam prikima.

Res ni imel prav veliko šol, zato se je pa tem bolj odlikoval z zdravim naravnim razumom. "Zdaj že razumem: Samo tvoj novi sprejemni aparat je mogel ujeti vest iz Brazilije."

"Tako je, Sam," odgovori Jim, "toda če se ne motim, je Gadsden ujel vse, kar sem jaz poslal in je tako slišal dosti; mogel je spoznati, odkod vest prihaja in tako ve skoraj toliko kakor midva. Skočil je torej na svoje kolo ter prišel hitro semkaj, ker je upal, da bo izvedel še kaj več."

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Tri sobe
se dajo v najem za malo družino. Jako lepo stanovanje, zgorej. 1257 E. 60th St. (232)V najem
se da 6 lepih sob, spodaj, kopališče in nova klet. 6024 Glass Ave. Rent samo \$30 na mesec.Lepa hiša naprodaj
na 3914 Bluestone Rd., Cleveland Heights, za eno družino, 6 sob; grmičevje okrog hiše, sadno drevje. Lot 65x220, dve garaži. Se prodaja v izgubo za \$2,500, kar je manj, kot jo je cenila banka. — Pokličite Yellowstone 2502. V četrtek in petek po 6. uri zvečer, v soboto pa ves dan. (233)V najem
se da hiša, pet sob in kopališče, furnez za gorko vodo, lep lot, garaža, blizu cestne železnice, prodajalen in šol. Vprašajte na 447 E. 158th St., blizu Waterloo Rd. (233)

Fine in najnovejše klobuke za dekleta in žene

KATERE PRODAJAJO POVSOD OD \$2.00 DO \$5.00 DOBITE PRI NAS ZA SAMO

\$1.65 do \$3.50
Vam se priporočamBENNO B. LEUSTIG
6424 St. Clair Ave.
Nasproti Slovenskega Nar. Doma

Nato ni Mrs. Trant nič več

Lovski psi
so naprodaj, dobri za zajce ali za fazane. 5 mesecev stari. Poze se na 20681 E. Miller Ave., Euclid Village. (233)Poceni se prodaj
dvoje peči za gretje, ena za trd, druga za mehak premog. 1264 E. 59th St. (231)Stanovanje
pet jako čednih sob se poceni odda. Kopališče. 1140 Norwood R. (231)Soba
se da v najem, s hrano ali brez. Gorkota in kopalnica. Vprašajte se na 5604 Bonna Ave. (231)Delo išče
mlada Slovenka, za hišna opravila ali pa v restavrantu. Oglašite se na 1114 E. 61st St. (231)Lepo stanovanje
obstoječe iz štirih sob, se da v najem primerni družini. Poceni. Vprašajte se na 6513 Edna Ave. (231)Cementni bloki
naprodaj. Preko 600 kosov. Se jih prodaja za \$75.00. Vprašajte na 1565 E. 49th St. (231)Avto popravila
Vsakovrstne avtomobile potomobile popravljamo po jako nizkih cenah. Se priporočam. Fred Owen, 16024 Holmes Ave. (232)Hiša
za eno družino se da v najem, šest sob. Vprašajte se na 5375 Standard Ave. (232)Stanovanje
tri lepe sobe se da v najem. Vse udobnosti. 7515 Cornelia Ave. (232)Peč za gretje
za trd premog se poceni prodaja. 1106 E. 67th St. (321)DOBER PREMOG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Co. hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
Randolph 5188 (Thu. F.)MI SMO MED VAMI!
Naznanjamo cenjenemu slovenskemu občinstvu, da smo se PRESELILI v naše nove prostore na
6223 ST. CLAIR AVENUE
kjer vam ob vsakem času lahko prodamo izvrstneDODGE IN PLYMOUTH AVTOMOBILE
Najboljši mehaniki so pri nas zaposljeni, ki vam popravijo vaš avtomobil brez ozira izdelka. Vse naše delo je garantirano. In se vam prav vljudno priporočamo.J. H. MILLER & SONS
6223 St. Clair AvenueFino čiščenje, likanje in popravljanje oblek
15210 SARANAC RD. GLenville 4746COLLINWOOD DRY CLEANING & DYEING CO.
LEO KAUSEK in FRANK KOVACH
lastnika.Fino čiščenje, likanje in popravljanje oblek
15210 SARANAC RD. GLenville 4746KREMZAR FURNITURE
6108 St. Clair Ave.

IMAMO ZASTOPSTVO SAMO ZA VICTOR RADIO IN VICTOR PLOŠČE

ENdicott 2252 ENdicott 2252

KREMZAR FURNITURE
6108 St. Clair Ave.SE NI TREBA
nič ženirati. Le pridite
veseli v našo trgovino.
Je ravno taka postrežba
kot pri tujcih, cene so pa
zelo zmerne. Se vam
priporočam
M. VRANEŽA
17105 Grovewood Ave.
(Thu.)GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek
in vse opreme za nove
ste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši
šmink klobuki.
Travnica zaprta vanje srede pop.
skali celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 7112
(M. Thu. S.)PRIPOROČILO!
Slovenska trgovina z vso opremo
za moške, ženske in otroke.
Se priporoča za obilen poset.
Blago najbolje vrste.
P. U S A Y
783 E. 185th StreetWILLOW FARMS DAIRY
1172 Norwood Rd.
MLEKO, SMETANA, SIR,
SUROVO MASLO
za dobro postrežbo, pokličite
ENDicott 3457 (Thur. x)A. J. Budnick & Co.
ZANESLJIVI PLUMBERJI
Moderna plumberska dela,
napeljava gorke vode ali parne
gorkote, izvršujemo sedaj na
lahko mesečno odplačila. Čas
za plačati od šest mesecev do
dveh let. Nekaj malega plačate
takoj. Proračun damo zastoj
in hitro postrežbo.
6707 St. Clair Ave.
Tel. Randolph 3289
Stanovanje telefon:
KEMore 0238-M (Thu. F.)

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljsčine prevel
DR. RUDOLF MOLE

"To je velik grešnik in pripeljal sem ti ga k izpovedi... Naloži mu pokoro, kakršno hočeš, toda odveze mu ne odreci, da bi ga obup ne zapeljal v večje grehe."

Tu se je knez obrnil h gospodu mečniku in h gospe Vojnilovičevi.

"Pustimo mlada dva, gospoda, sama, zakaj ne spodobi se, da bi prisostvovali pri izpovedi, tudi meni prepoveduje to moja vera."

Čez hip sta ostala gospod Andrej in Olenka sama.

Srce ji je bilo v prsih kakor v golobu, nad katerim se je spustil jastreba, a tudi on je bil razburjen. Zapustila ga je navadna smelost, pogum in samozavest. Dolgo časa sta oba molčala.

Naposled se je on prvi oglašil z nizkim, zamolklim glasom:

"Nisi se me nadejala, Olenka?"

"Ne," je šepnila deklica.

"Pri Bogu! Če bi stal pri tebi Tatar, bi bila manj v skrbeh. Ne boj se! Glej, koliko je tu ljudi. Nič hudega se ti ne pripeti. Pa tudi, če bi bila sama, bi se ne imela ničesar bati, zakaj zaprisege sem si, da te bom varoval. Zaupaj mi!"

Za hip je dvignila oči in ga pogledala.

"Kako naj ti zaupam?"

"Res je, grešil sem, a to je minilo in se ne vrne več... Ko sem po onem dvoboju z Volodijovskim ležal na postelji že blizu smrti, tedaj sem si dejal: ne boš je jemal s premočjo, s sabljo, ognjem, le z dobrimi deli si jo zaslužiš in si pridobiš odpuščanje!... Saj tudi v njej ni kamenitega srca in sovraštvo jo mine; ko uzre poboljšanje, mi odpusti!... Jaz pa sem si prisegel, da se poboljšam, in pri tem ostanem... Takoj me je tudi Bog blagoslovil, zakaj prišel je Volodijovski in mi prinesel pismo povelje. Lahko bi mi ga ne bil dal, a dal ga je: čestit človek! Tako mi ni bilo niti treba iti pred sodnijo, ker sem prišel pod hetmansko sodno oblast. Izpovedal sem se knezu vseh svojih grehov kakor očetu; on mi ni le odpustil, temveč mi je tudi obljubil, da bo vse izravnal in me branil pred ljudskim preganjanjem. Naj mu Bog blagoslovi... Ne bom ostal brezčasten, Olenka, z ljudmi se pobotam, pridobim si slavo, oddolžim se domovini, popravim krivico... Olenka! Kaj pa ti na to?!" Ali mi ne poveš dobre besede?"

In začel jo je pazljivo opazovati in sklepati roke, kakor bi molil.

"Ali ti lahko verjamem?" je odgovorila deklica.

"Lahko, kakor mi je Bog mil, moram!" je odgovoril Kmitic. "Glej, da verjameta v to knez in gospod Volodijovski. Saj so jima znani vsi moji grehi in vendar verjameta... Vidiš!... Čemu bi mi ti edina ne imela verjeti?"

"Ker sem videla človeške solze, prelite radi tebe, gospod... Ker sem videla grobove, ki jih še ni prerastla trava..."

"Prerasla jih bo, a one solze sam posušim."

"Najprej stori to, gospod!"

"Daj mi samo upanje, da si priborim tudi tebe, čim to storim... Lahko ti je reči: 'Najprej stori to.' In preden to storim, vzameš ti drugega. Bog varuj! Bog me varuj takih stvari, ker bi sicer zblaznel. V božjem imenu te rotim, Olenka, daj mi zagotovilo, da te ne izgubim, dokler se ne pomirim z ono vašo šlaho. Ali se spominjaš? Sama si to napisala, jaz pa hranim oni list in, kakor mi je v duši težko, ga večkrat čitam. Niče-

sar drugega si ne želim, le ponovi še enkrat, da boš čakala, da ne vzameš drugega!"

"Gospod, saj več, da po oporoki ne smem storiti tega. Edino v samostan se lahko zatečem."

"O, to bi mi naredila lepo uslugo! Pri živem Bogu, pusti pri miru samostan, zakaj ob sami misli nanj trepečem. Molči, Olenka, sicer ti padem pred vsemi na kolena in te bom moledoval, da bi tega ne storila. Gospoda Volodijovskega si zavrnila, kakor mi je sam pravil. On me je tudi nagovarjal, naj te izkušam pridobiti z dobrimi dejanji... Toda kakšen pomen bi imelo to, če bi stopila v samostan? Poveš mi, da je treba gojiti čednost radi čednosti... jaz pa ti povem, da te ljubim kakor obupanec in da nočem ničesar več vedeti. Ko si odšla iz Vodokt, sem te koj začel iskati, čim sem zapustil bolniško postelj. Ko sem zbiral prapor, sem bil zaposlen vsako minuto, nisem utegnil niti jesti, niti eno noč prespati, a vseeno nisem prenehal te iskati. Tako me je že prevzelo, da ni bilo zame ni življenja in miru brez tebe. Tako me je prevzelo! Le v vzdihih sem živel. Naposled sem izvedel, da si pri gospodu mečniku v Bilevičih. In povem ti, da sem se začel ukvarjati z mislijo, ali naj grem, ali ne... Toda nisem se drznil iti, da bi me ne napojili z žolčem. Naposled sem dejal sam pri sebi: ker se nisem storil nič dobrega... ne pojdem... Toda knez, moj ljubljani oče, se me je usmili in vaju povabil v Kej dane, da bi si mogel vsaj svoj pogled napasti s svojo ljubeznijo... preden odrinemo na vojno. Ne zahtevam, da bi se takoj jutri poročila... Toda samo, da zaslišim tvojo besedo, Bog mi je priča, da mi bo laže... Ti si moja duša edina... Nočem pasti, toda v bitki se vsakemu lahko pripeti, saj se vendar ne bom skrival za druge... torej mi moraš odpustiti, kakor se odpušča umirajočemu."

"Naj te Bog varuje in vodi," je odgovorila deklica z mehkim glasom, po katerem je gospod Andrej takoj spoznal, da so njegove besede dosegle uspeh.

"Ti moje čisto zlato! Hvala ti za to. Ali ne pojdeš v samostan?"

"Še ne."

"Bog te blagoslovi!"

In kakor se spomladi taja se je začela med njima tajati nezaupljivost in čutila sta se bližja drug drugemu nego poprej. V srcih jima je bilo laže, pogledi so jima postali jasnejši. In vendar ni ona nič obljubila, a tudi on je vedel, da za enkrat ni ničesar zahteval. A ona je čutila, da mu ne sme zapirati poti do poboljšanja, o katerem je govoril tako odkrito. O njegovi iskrenosti ni dvomila niti trenutno, zakaj ni bil človek, ki bi govoril tja v en dan. Glavni vzrok pa, zakaj ga ni iznova zavrnila, zakaj mu je pustila nadejo, je bil, da je v globini svojega srca še vedno ljubila tega junaka. To ljubezen je sicer pokrila gorla grenkosti, razočaranja in bolelosti, toda ljubezen je živela, vedno pripravljena, da verjame in odpušča brez konca.

"On je boljši nego njegova dejanja," je mislila deklica, "in onih, ki so ga zapeljevali v greh, ni več; lahko bi iz obupa storil zopet kaj, torej naj ne obupuje več."

In njeno pošteno srce se je radovalo radi lastnega odpuščanja. Olenki je stopila na lice rdečica, tako sveža, kakor roža ob rani rosi; oči so imele sladek in živ blek in dejal bi, da se je njih jasnost odbijala v dvorani.

Ljudje so prihajali mimo in občudovali ta prekrasni par, zakaj tako lepih dveh mladih ljudi je bilo s svečo težko najti v tej dvorani, kjer je bil sicer zbran cvet šlahte in šlahčank.

Pri tem sta bila oba, kakor bi se bila dogovorila, podobno oblečena; ona je imela namreč krilo iz srebrne lame, speto s safirjem, in višnjeve kontuške iz benečanskega baržuna. "Najbrž sta brat in sestra," so pravili oni, ki ju niso poznali, drugi pa so pripominjali: "Ni mogoče, zakaj njegove oči se preveč živo upirajo vanjo."

Medtem je maršal naznanil, da je že čas k večerji, in nastalo je takoj nenadno vrvenje. Grof Loewenhaupt, ves v čipkah, je šel spredaj ter vodil pod roko kneginjo, katere vlečko sta nosila dva zala paža; za njim je vodil baron Shitte gospo Hlebovičovo, sledil je tudi škof Parčevski, z duhovnikom Bialozorom; oba sta bila nekako v skrbeh in zaničljiva.

Knez Januš, ki je pri pohodu dajal prednost gostom, toda za mizo zavzel poleg kneginje najodličnejše mesto, je vodil gospo Korfovo, vojvodinjo vendensko, ki se je nahajala v Kej danih že teden dni. In tako se je pomikala vrsta parov stobarnika, kača, se razvijala in menjala. Kmitic je vodil Olenko, katere se je nalahko oprla na njegovo ramo; on pa je od strani pogledoval na njen fini obraz, srečen, žareč kakor plamenica, največji magnet med temi magnati, ker je bil v bližini največjega zaklada.

Tako so polagoma v spremstvu godbe prišli v obednico. Miza, postavljena v obliki podkve ter pokrita za tri sto oseb, se je šibila pod srebrom in zlatom. Knez Januš kot kraljev namestnik in sorodnik tolikim kraljem, je zavzel najvišje mesto poleg kneginje, drugi pa so prihajali mimo in se globoko priklanjali ter zavzemali prostore po dostojanstvu.

Knez pa je bil, kakor se je zdelo navzočim, očividno mnenja, da je to zadnja gostija pred strašno vojno, v kateri se je imela odločiti usoda velikanskih držav, zakaj na njegovem obrazu ni bilo miru. Na videz se je smejal in veselil, toda zdelo se je, da ga je tresla mrzlota. Včasih je viden oblak legel na njegovo grozno čelo in oni, ki so sedeli blizu, so lahko opazili, da je bilo njegovo čelo pokrito z gostimi potnimi sragami. Včasih je njegov pogled naglo šinil po zbranih obrazih in se zvedavo ustavljal na obličjih različnih polkovnikov, zopet je naglo namršil svoje levje obrvi, kakor bi ga mučila kaka bolečina ali kakor bi ta ali oni obraz vzbudil v njem srd. In čudno, tudi dostojanstveniki, ki so sedeli blizu kneza, kot poslanci, škof Parčevski, duhovnik Bialozor, gospod Komorovski, gospod Micejevski, gospod Hlebovič, gospod vojvoda vendenski in drugi, so bili v skrbeh in nemirni. Na obeh krilih ogromne podkve se je že razvil vesel razgovor in navadni šunder pri gostijah, a lok je zaničljivo molčal ali pa šepetal redke besede ali pa izmenjeval raztresene in nekako boječe poglede.

Pa saj ni bilo v tem nič čudnega, zakaj niže so sedeli polkovniki in vitezi, ki jim je bližnja vojna mogla kvečjemu groziti s smrtjo. Laže je pasti na vojni nego nositi na svojih ramenih odgovornost za njo. Duša vojakova ni v skrbeh, ko si odkupi s krvjo grehe in zleti s polja proti nebu — edino oni kloni težko svojo glavo, oni se pogovarja v duši z Bogom in s svojo vestjo, ki na predvečer odločilnega dne ne ve, kakšno čašo poda jutri domovini, da jo izprazni.

Tako so si tudi to tolmačili na spodnjih koncih.

"On je vedno tak pred vsako vojno, da se pogovarja z lastno dušo," je govoril stari polkovnik Stankievič gospodu Zaglobi, "toda čim bolj mračen je, tem hujši je za sovražnika, zakaj na dan

bitke bo gotovo vesel."

"Saj tudi lev mrmra pred bitko," je odgovoril gospod Zagloba, "da bi vzbudil tem večje spoštovanje v sovražniku. Kar se tiče velikih vojskovodij, je vsak imel svojo navado. Hanibal je baje kockal, Scipio Africanus je recitiral ritme, gospod Koniecpolski, oče, je vedno govoril o ženskah, jaz pa rad zaspim pred vojno kako urico, dasi mi tudi ugaja čaša z dobrimi prijatelji."

"Poglejte, gospodje, da je tudi škof Parčevski bled kakor papir," je rekel Stanislav Skrzetuski.

"Ker sedi za kalvinsko mizo in lahko poje kaj nečistega," je pojasnil s tihim glasom Zagloba. "Do pijače, pravijo starejši ljudje, nima vrag pristopa in jih lahko povsod pijes, toda pred jestvinami, posebno pred juho, se je treba paziti. Tako je bilo tudi na Krimu za onega časa, ko sem bil v ujetništvu. Tatarski muli ali knezi so znali bravino s česnikom tako pripraviti, da je oni, ki je poskusil, bil takoj pripravljen, zapustiti pravo vero in se poprijeti njihovega vražjega preroka."

Tu je Zagloba še bolj znižal glas:

"Tega ne govorim, da bi hotel zasramovati kneza, toda svetujem gospodom, da prekrizajo jed, ker onega, ki se varuje sam, varuje tudi Bog."

"Kaj govoriš, gospod... Kdor se priporoči Bogu pred jedjo, temu se nič ne zgodi; pri nas v Veliki Poljski je nemalo luterancev in kalvincev, a še nisem slišal, da bi čarali jed."

"Pri vas v Veliki Poljski je nemalo luterancev, zato so se tudi takoj zvezali s švedi," je odgovoril Zagloba, "in se sedaj družijo z njimi. Jaz bi na knezovem mestu tudi one poslance tam nagnal s psi, a ne jih krmil s posebnostmi. Glejte si no tega Loewenhaupta. Tako žre, kakor bi ga imeli čez mesec dni z vrvo zvezanega za noge gnati na

semenj. Še za ženo in otroke si je nabasal slaščice v žep... Pozabil sem, kako se imenuje oni drugi požeruh."

"Vprašaj, očka, Mihaela!" je rekel Jan Skrzetuski.

Gospod Mihael je sedel neda-leč, a ni ničesar slišal, ničesar videl, ker je sedel med dvema gospodičnima; na levi strani je imel gospodično Elizabeto Sieslavsko, zrelo gospodično kakih štiridesetih let, na desni pa gospodično Olenko Bilevičovo, poleg katere je sedel Kmitic. Gospodična Elizabeta je stresala z glavo, odlično s perjem, nad malim vitezom in mu nekaj prav živo pripovedovala. On pa jo je pogledal od časa do časa z zapanim pogledom in ji vsak hip odgovarjal: "Da, jasna gospodična, prav res," a razumel ni niti besede, zakaj vsa njegova pozornost je bila baš na drugi strani. Z užesom je lovil šepet Olenkinih besed, šelest njene lamine obleke in je brke tako vihal, kakor bi hotel nastrašiti z njimi gospodično Elizabeto.

"Ej! čudovito je to dekle... Ej, krasna je!" je govoril v svoji duši. "Poglej, Bog, na mojo revščino, zakaj ni ga večjega reveža od mene. Duša kar kopri v meni, da bi imel svojo ljubljeno nevesto, a na katerokoli se ozrem, jo ima že drug vojak. Kam naj se obrnem jaz, revež?"

POSEBNO!

FINE, ČISTO SVILENE NOGAVICE (FULL FASHIONED), REGULARNA CENA \$1.50, DOBITE SEDA J PRI NAS ZA SAMO

98c

Vam se priporočam

BENNO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave.
Nasproti Slovenskega Nar. Doma

VSEM STARIM ODJEMALCEM

kot tudi novim znancem in prijateljem naznanjam, da smo začeli s stiskanjem grozdja. Kot vsako leto, boste tudi letos dobili pri nas izvrstno kapljo, na katero se lahko zanesete. Mošt, grozdje in sodi!

Se vljudno priporočam za obila naročila!

Jernej Knaus

1052 E. 62d St.

Naznanilo!



Slovenec in bratom Hrvatom naznanjamo, da smo odprli trgovino v krojačnico v Collinwoodu na 404 E. 156th St., nasproti slovenske banke.

Poslovodja te trgovine je poznani Jos. Perme, ki je uspešno sodeloval v glavni trgovini in krojačnici pri Brazis Bros. na 6905 Superior Ave.

Ustregli smo že stotinam rojakov in drugim z našim finim delom. Dobite obleke ali suknje, napravljene po meri, po \$23.50. Imamo tudi že izgotovljene in to samo temno plave serge ali kamgarn in suknje, površnike, vse po \$20.00.

Imel bom veliko zalogo svežega blaga za obleke in suknje. Imel bom tudi nekaj finega blaga, ako bo kateri hotel malo boljše blago. Jako zmerne cene. Ne pozabite oglašiti se pri nas.

Brazis Bros.

404 E. 156th Street
(Collinwood)

GLAVNA TRGOVINA:

6905 Superior Avenue

PODRUŽNICE:

2290 E. 55th St., 5121 Woodland Ave.

331 Gratiot Ave., Detroit, Mich.



V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENEGA, NIK-DAR POZABLJENE SOPROGA IN OČETA

MARCEL RACK

ki je preminul dne 2. oktobra, 1929.

Že leto dni Te zemlja krije, in truplo Tvoje že trohni; ostal si nam v spomin za vedno, tolažbe nam pa najti ni.

Solza pada že nešteta, tužno bije nam srce, smrt pobrala nam očeta ljubega za vedno je.

Imeli smo Te vedno radi, ohranimo Te v dnu srca, in čaka jo v sladki nadi, da spet se skupaj snidemo.

In večni Stvarnik pa Ti naj plačilo svoje zdaj deli: v raju svetem zarja milo na veke naj Ti le blesti.

Žalujoča soproga, otroci in vnuk.

Cleveland, O., 1. oktobra, 1930.

Naznanilo

Vsem starim odjemalcem kot tudi novim prijateljem in znancem se toplo priporočam z našo moderno novo stiskalnico grozdja na elektriko.

Po vašem naročilu vam prodamo grozdje ali mošt. Dopeljevamo vam grozdje ali mošt na dom. Imamo vedno veliko zalogo najfinejšega grozdja iz države Ohio. Z našo postrežbo boste prav gotovo zadovoljni, ne samo da dobite najboljše kvalitete grozdje, pač pa so tudi cene jako nizke. Naši moderno urejeni električni stiskalnici sta največji v naselbini in vam nudimo lahko najboljše ugodnosti, dobro in hitro postrežbo. Za obila naročila se priporoča dobro poznani

John Mandel

15322 Waterloo Rd.

KENmore 4385

GROZDJE
M O Š T

Kot prejšnja leta, tako sem tudi letos pripravljen postreči z najboljšim grozdom, moštom in sodi. Se priporočam.

Joseph Košak

3559 E. 81st St.

DlAmond 2940